

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-08-26

Ärende
TN 2016-0582

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2016-09-27, punkt 14

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Beslut om allmän trafikplikt för busstrafik i Vallentuna

Ärendebeskrivning

Trafiknämnden föreslås besluta om allmän trafikplikt för busstrafik i Vallentuna.

Beslutsunderlag

- Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 26 augusti 2016
- Bilaga 1: Dagens kollektivtrafik i Vallentuna

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att med stöd av lagen (2010:1065) om kollektivtrafik och i enlighet med det regionala trafikförsörjningsprogrammet fastställa allmän trafikplikt för busstrafik inom Vallentuna, i enlighet med vad som framgår av detta ärende, för perioden den 21 juni 2019 – den 20 juni 2029

att kungörelsedelgivning enligt delgivningslagen (2010:1932) ska ske.

Förslag och motivering

Sammanfattning

Busstrafiken i Vallentuna står inför upphandling eftersom gällande trafikavtal upphör utan möjlighet till förlängning den 20 juni 2019. I enlighet med kollektivtrafiklagen ska upphandling av regional kollektivtrafik föregås av ett beslut om allmän trafikplikt.

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-08-26

Ärende
TN 2016-0582

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Stockholms läns trafikförsörjningsprogram anger att kollektivtrafiken i länet ska vara sammanhållen och robust. Därutöver ska den vara tillgänglig och överblickbar för alla resenärer samt erbjuda hållbara resor. Detta utgör grunden för beslut om allmän trafikplikt.

Samråd inför upphandling (SIU) har genomförts i maj-juni 2016. Under samrådet framkom inget intresse om att genomföra den aktuella kollektivtrafiken på kommersiella villkor.

Kommersiella aktörer bedöms inte kunna erbjuda länets kollektivtrafikresenärer en motsvarande upphandlad trafik utifrån rådande förhållanden.

Landstinget förslås därmed besluta om allmän trafikplikt för busstrafik i Vallentuna för tidsperioden den 21 juni 2019 – den 20 juni 2029.

Bakgrund

Stockholms landstingsfullmäktige fastslog den 18 september 2012 länets regionala trafikförsörjningsprogram. Trafikförsörjningsprogrammet kompletterades 17 september 2013 vad gäller sjöburen kollektivtrafik. Trafikförsörjningsprogrammet är framtaget i enlighet med lag (2010:1065) om kollektivtrafik som trädde i kraft den 1 januari 2012. Programmet är ett strategiskt dokument för kollektivtrafikens utveckling i länet.

I enlighet med kollektivtrafiklagen ska upphandling av regional kollektivtrafik föregås av ett beslut om allmän trafikplikt¹. I Stockholms län fattas beslut om allmän trafikplikt av trafiknämnden inom Stockholms läns landsting.

Trafikförsörjningsprogrammets vision är att en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem ska bidra till att Stockholm är Europas mest attraktiva storstadsregion. För att arbeta mot visionen innehåller programmet målen *attraktiva resor, tillgänglig och sammanhållen region* samt *effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan*. Målen är nedbrutna och tilldelade måttal för uppföljning samt åtgärder för genomförande.

---

¹ Beslut om allmän trafikplikt kan endast omfatta regional kollektivtrafik, det vill säga sådan trafik som huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärers behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som sett till sitt nyttjande faktiskt tillgodoser ett sådant behov.

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-08-26

Ärende
TN 2016-0582

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Kollektivtrafiken ska i enlighet med Stockholms läns trafikförsörjningsprogram vara sammanhållen och robust. Därutöver ska den vara tillgänglig och överblickbar för alla samt erbjuda hållbara resor. Detta utgör grunden för beslut om allmän trafikplikt.

Föreliggande busstrafik har ett gällande avtal som upphör utan möjlighet till förlängning den 20 juni 2019.

Överväganden och motivering

I kollektivtrafiksystemet är busstrafiken i Vallentuna viktig eftersom den försörjer området med kommuntrafik och tillgängliggör målpunkter samt matar till Roslagsbanan. I trafiken ingår landsbygdstrafik samt linjer till målpunkter i anslutande kommuner.

Bussresor i områdena utgör ofta den första eller sista länken i en resekedja och trafiken tillgängliggör arbetsplatser, offentlig och kommersiell service samt andra målpunkter. Busstrafiken ansluter till Roslagsbanan vilket länkar samman områdena med centrala delar av regionen med spårbunden kollektivtrafik.

Nulägesbeskrivningen (se bilaga) av busstrafiken i området indikerar att trafiken fyller en viktig funktion för dagligt resande. Andelen resenärer som reser med periodkort är hög. Utifrån detta är det viktigt att kollektivtrafiken präglas av långsiktighet, stabilitet och att den är integrerad med övrig upphandlad kollektivtrafik inom länet.

Busstrafiken i Vallentuna står inför upphandling eftersom gällande trafikavtal upphör utan möjlighet till förlängning den 20 juni 2019. I enlighet med kollektivtrafiklagen ska upphandling av regional kollektivtrafik föregås av ett beslut om allmän trafikplikt.

Den 3 maj 2016 annonserades busstrafiken i Vallentuna i EU:s officiella tidning i enlighet med kollektivtrafiklagen.

Samråd inför upphandling (SIU) har genomförts under maj-juni 2016 för att bland annat undersöka marknadens intresse för att bedriva kommersiell kollektivtrafik inom områdena. Ur samrådet framgick inget intresse för kommersiell kollektivtrafik i Vallentuna.

Kommersiella aktörer bedöms utifrån SIU och trafikförsörjningsprogrammets mål samt dagens trafik inte kunna erbjuda länets kollektivtrafikresenärer en

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-08-26

Ärende
TN 2016-0582

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

trafik motsvarande upphandlad, utifrån rådande förhållanden. Vidare tillåter kollektivtrafiklagen att kommersiell trafik anmäls- och avanmäls med tre veckors varsel vilket inte fullt ut säkrar den långsiktighet och stabilitet som är nödvändig för kollektivtrafiken i områdena.

Mot ovanstående bakgrund föreslås att trafiknämnden fastställer allmän trafikplikt för busstrafik inom Vallentuna under perioden den 21 juni 2019 – den 20 juni 2029.

Genom trafikplikten åtar sig landstinget att tillhandahålla länets invånare och besökare en sammanhållen, attraktiv och kostnadseffektiv kollektiv busstrafik i Vallentuna.

Området för den allmänna trafikplikten definieras i text och karta enligt bilaga 1. Den allmänna trafikplikten begränsas inte av nuvarande trafikeringsupplägg vad gäller målpunkter utanför det faktiska området.

Nulägesbeskrivningen av kollektivtrafiken i området, i text och karta, begränsar inte heller den framtida trafikeringen inom avtalsområdet. Tidsperioden för den allmänna trafikplikten föreslås vara tio år, detta för att skapa möjlighet för en kostnadseffektiv upphandlad trafik.

Den upphandlade trafiken inom områdena blir genom beslutet om allmän trafikplikt fortsatt integrerad med länets övriga regionala kollektivtrafik och taxesystem, vilket fortsatt möjliggör sammanhängande resor såväl i länet som i vissa angränsande områden utanför länet.

Beslutet om allmän trafikplikt innebär att intentioner och mål i trafikförsörjningsprogrammet verkställs genom att trafiken kan upphandlas. Kommande upphandling av trafiken i områdena kommer att specificera hur intentionerna i trafikförsörjningsprogrammet praktiskt ska genomföras.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet om allmän trafikplikt för inte med sig ekonomiska konsekvenser i sig.

Riskbedömning

Beslutet om allmän trafikplikt för inte med sig risker i sig.

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-08-26

Ärende
TN 2016-0582

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Konsekvenser för miljön

Trafikförsörjningsprogrammets mål *effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan* innefattar reduktioner av utsläpp och energianvändning samt ökad andel förnybart bränsle. Genom ett trafikpliktsbeslut kan krav i enlighet med landstingets miljöambitioner fortsatt ställas på upphandlad trafik i kommande arbete med avtal och förvaltning.

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Sociala konsekvenser

Ett trafikpliktsbeslut medför, i och med trafikförsörjningsprogrammets mål tillgänglig och sammanhållen region, att en styrning av upphandlad busstrafik möjliggörs. Detta medför att det i upphandlingen av ny busstrafik kan fordras att trafikeringen i områdena fortsatt kommer att utföras med läggolvbussar och således vara fullt tillgänglig.

Trafikförsörjningsprogrammets mål attraktiva resor innefattar att kollektivtrafiken ska bli mer konkurrenskraftig och öka sin marknadsandel, och föreliggande beslut är en viktig del i landstingets ambition. Ett trafikpliktsbeslut medför, genom upphandling, en stabil trafikering över tid som genom taxsystemet är integrerad med övriga kollektivtrafiken.

Under framtagande av det regionala trafikförsörjningsprogrammet genomfördes omfattande samråd med bland annat allmänhet, kommuner och olika intresseorganisationer.

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Strategisk Utveckling

BILAGA
2016-06-26Diarienummer
TN 2016-0582Infosäk. klass
K1 (Öppen)Handläggare
Jens Plambeck
08-6861651
Jens.plambeck@sll.se

Dagens kollektivtrafik i Vallentuna

SL-trafik

Gällande avtal för busstrafik i Vallentuna omfattar linjenätet inom kommunernas geografiska yta, linjer till vissa närliggande områden samt en viss trafikering av målpunkter i angränsande kommuner samt Stockholms kommun.

Vallentuna har en större utpendling än inpendling vilket är vanligt för kranskommuner till Stockholm. Inom kommunen finns tätortstrafik som ansluter till Roslagsbanan. Vid sidan av denna trafik finns landsbygdstrafik. Därutöver finns ett fåtal direktlinjer mot centrala Stockholm och ett antal linjer med andra målpunkter utanför avtalsområdet.

Statistik för dagens SL-trafik inom avtalsområdena

	Vallentuna
Antal bussar (2016)	20
Antal linjer (2014)	11
Linjenätslängd km (2014)	225
Antal hållplatser (2014)	192
Personkilometer per dygn (2014)	37 100
Medelreslängd km/dygn (2014)	7,5
Andel låginstege (2016)	100 %
Andel miljöbuss (2016)	100 %
Påstigande vintervardag	5 000

Stockholms läns landsting
Trafikförvaltningen
105 73 StockholmLeveransadress:
Lindhagensgatan 100
Godsmottagningen
112 51 StockholmTelefon: 08-686 16 00
Fax: 08-686 16 06
E-post: registrator.tf@sll.seSäte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Strategisk Utveckling
Klicka här för att ange text.

BILAGA
2016-06-26

Diarienummer
TN 2016-0582

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

(2014)	
Inpendling till Vallentuna kommun (2013)	4 055
Utpendling från Vallentuna kommun (2013)	11 605
Förändring påstigande 2007-2014	+11 %
Antal avgångar per år (2015)	85 000
Marknadsandel ¹ (2015)	21 %
Kundnöjdhet buss (2015) (medel för bussavtal)	Data saknas
Andel periodbiljett (2015)	86 % ²
Befolkning (2014) (prognos)	Vallentuna 31 969 (+17 % till 2024)
Arbetsplatser (2013)	8 925

Kommersiell kollektivtrafik

Vallentuna trafikeras inte av kommersiell busstrafik

---

¹ Marknadsandel definieras som kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet.

² Samtliga kategorier av periodbiljetter.